

Regent

1. Welk woord is GEEN homograaf?

a. Monster.

'Monster' is een homoniem: hetzelfde woord heeft twee verschillende betekenissen. Een monster is een eng beest, maar ook een kleine steekproef om te testen. De andere woorden hebben ook twee betekenissen, maar die spreek je daarbij ook verschillend uit: 'Overweg' of 'overWEG', 'VERspringen' of 'verSPRINGen', en 'VOORkomen' of 'voorKOMen'.

<http://bit.ly/homoniem>

Woordenschat

2. Hoe hebben de wetenschappers dit onderzocht?

c. Men moest echte woorden onderscheiden van nepwoorden.

De onderzoekers vroegen de deelnemers aan het onderzoek om van honderd woorden aan te geven of ze wel of niet bestonden. Naast de 50.000 bestaande Nederlandse woorden hadden de onderzoekers ook 20.000 nepwoorden bedacht. De deelnemers moesten dus goed opletten en konden niet net doen alsof ze alle woorden kenden. Uit het onderzoek blijkt dat je bij het verlaten van de basisschool zo'n 27.000 woorden kent. Daar komen tot je tachtigste nog eens bijna 16.000 woorden bij.

<http://bit.ly/taalonderzoek>

Selfie

3. Welke zin bevat Engelse zinsbouw?

b. De eerste prijs ging naar de meest snelle loper.

In het Nederlands gebruik je de overtreffende trap en zeg je 'de snelste loper'; de combinatie met 'meest' is niet altijd fout (bijvoorbeeld 'meest ingewikkeld'),

maar bij korte woorden wel. Sommige mensen ergeren zich aan zulke anglicismen en zetten een rode streep door zinnen met 'vroeger of later' ('sooner or later') of 'aan het eind van de dag' in de betekenis 'uiteindelijk' ('at the end of the day'). Sommige anglicismen zijn inmiddels al zo ingeburgerd dat je ze bijna niet meer herkent: 'hij heeft een punt', 'het verschil maken' of 'je zegeningen tellen'.

<http://bit.ly/anglicisme>

Otofoto

4. Hoe noem je zo'n symmetrisch woord?

c. Een palindroom.

Een woord dat je beide kanten op kunt lezen, heet een palindroom. Sommige namen en plaatsnamen zijn een palindroom, zoals 'Anna', 'Bob', 'Reinier' of 'Ede'. Ook zijn er lijsten met zinnen die je ook achterstevoren kunt lezen, zoals 'Nelli plaatst op 'n parterretrap 'n pot staalpillen.'

<http://bit.ly/palindroom>

Mandela

5. Welk nieuws was dit?

b. De doventolk bij de dienst kende geen gebarentaal.

Het komt niet vaak voor dat bij grote evenementen een gebarentolk aanwezig is. De blijdschap dat dit bij Mandela's herdenking wel zo was, verdween echter snel toen bleek dat de man op het podium niet te begrijpen was. Hij herhaalde steeds enkele gebaren uit de Zuid-Afrikaanse gebarentaal en zwaaide verder wat met zijn handen. Na afloop verklaarde de 'tolk' dat hij schizofreen is en op het podium last had van een psychose.

<http://bit.ly/doventolk>

Foute spatie

6. Welke zin bevat ook een onjuiste spatie?

b. Hij gaat er van uit dat hij altijd gelijk heeft.

Hier had moeten staan 'gaat ervan uit'. Het voorzetsel 'van' schrijf je vast aan het bijwoord 'er'. Omdat 'uit' een deel is van het werkwoord ('uitgaan van'), mag dat voorzetsel niet vast aan 'ervan'. In de andere zinnen staan woorden die in een andere context zonder spatie zouden moeten: 'zo ver', 'te veel' en 'ten minste'.

<http://bit.ly/foutespatie>

Schumacher

7. Waar komt de 'n' in 'schoen' vandaan?

b. Die gaf in de middeleeuwen het meervoud aan.

In de middeleeuwen was 'schoen' het meervoud van 'schoe'. Maar omdat schoenen vaker samen dan alleen voorkomen, ging men op den duur 'schoen' als enkelvoud zien. Het nieuwe meervoud werd zo 'schoenen'. Hetzelfde is gebeurd met 'kinderen' en 'eieren'. Oorspronkelijk was het 'kind - kinder' en 'ei - eier', net als in het Duits. We noemen dit een stapelmeervoud.

<http://bit.ly/schoe>

Talenknobbel

8. Wie is verkozen tot Taaltalent 2013?

c. Minister Frans Timmermans.

Minister Frans Timmermans spreekt vloeiend Engels, Duits, Frans, Russisch en Italiaans. Ook zijn streektaal, het Limburgs, spreekt hij nog regelmatig. De tweede en derde plaats waren respectievelijk voor actrice Carice van Houten en acteur-muzikant Michiel Huisman.

<http://bit.ly/taaltalent>